

Työ- ja elinkeinoministeriö
www.lausuntopalvelu.fi

TEM/1079/00.04.01/2016

LAUSUNTO ÄLYVERKKOTYÖRYHMÄN LOPPURAPORTISTA JA EHDOTUKSISTA

Kiitämme mahdollisuudesta lausua luonnoksista Joustava ja asiakaskeskeinen sähköjärjestelmä - Älyverkkotyöryhmän loppuraportti ja Liite 1: Älyverkkotyöryhmän ehdotukset (TEM/1079/00.04.01/2016).

Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry edustaa yli 3000 sähkö- tai erikoisurakointiyritystä ja STUL:n jäsenet vastaavat yli 90 prosentista Suomessa tehtävistä sähkö-, tele-, turva- ja automaatioasennuksista. Älyverkkotyöryhmän raportti ja siihen liittyvät ehdotukset ovat pääsääntöisesti yhteneviä näkemyksiemme kanssa sekä tukevat älykkään ja toimivan sähköverkon ja -järjestelmän kehitystä.

Esitämme muutamia huomioita ja täsmennyksiä liittyen älymittareiden kuormanohjaukseen ja rakentamisen sääntelyyn.

Älymittareiden kuormanohjaus

Pidämme hyvänä asiana, että kulutusjoustomarkkinoita avataan ja jakeluverkkoyhtiöiden rooli kuormanohjaajina poistetaan. Tämä todella johtaa siihen, että on päätettävä vastuut ja mekanismit, joilla markkinoilla jatkossa toimitaan mahdollisimman tasapuolisesti ja kustannustehokkaasti.

Raportissa sekä sen liitteessä ja taustaselvityksessä annetaan useaan kertaan ymmärtää, että rakennusten ja kotien erilaiset automaatiojärjestelmät ovat älymittareita hienostuneempi tapa ohjata sähkökuormia. Tämän lisäksi niistä on muita hyötyjä käyttäjilleen esimerkiksi parantuneissa sisäolosuhteissa ja turvallisuudessa. Tästä olemme erittäin samaa mieltä.

Raportissa ja siihen liittyvissä ehdotuksissa päädytään kuitenkin ehdottamaan ”ohjaustoiminnallisuuden lisäämistä seuraavan sukupolven älymittareihin niille asiakkaille, joilla on merkittäviä ohjattavia kuormia”. Ehdotuksissa tämän toteuttamiseksi on luotava vapaat markkinat mahdollistama avoin rajapinta mittareille ja tekninen alusta kommunikoinnille. Ehdotus vastuuttaisi tämän jakeluverkkoyhtiöille.

Gaian tekemässä vaikutustenarvioportissa todetaan kuitenkin, että ”keskitetystä ohjauksesta odotettavissa olevat hyödyt ovat melko maltillisia. Hyödyt jäävät pieniksi etenkin, jos rajapintakustannukset osoittautuvat huomattavasti ennakoitua kalliimmiksi.” Lisäksi vaikutustenarvioinnissa todetaan ”Keskitettyä kuormanohjausta puoltaa, että todennäköisesti suurempi osa 1800MW lämmityskuormasta saataisiin siten jakeluverkkoyhtiöiden älymittarin kautta toteutettavan kuormanohjauksen piiriin kuin erillisratkaisuja käyttäen.”

Vaikuttaa siis siltä, että älymittareiden kuormanohjausta ja siihen rakennettua rajapintajärjestelmää ehdotetaan pääasiassa, jotta voidaan varmistaa sähkölämmityskuormien saaminen kulutusjoustopiiriin. Nämä keinot ovat jäykkiä ja kalliita, kun samaan aikaan on todettu automaatiojärjestelmien olevan parempi tapa ohjata kiinteistöjen kuormia. **Esitämme, että ehdotetuista älymittareiden kuormanohjaustoiminnoista ja niihin liittyvästä jakeluverkkoyhtiöiden ylläpitämästä rajapinnasta luovutaan. Niiden tilalta kehitetään mekanismeja kannustamaan ja tukemaan automaatiojärjestelmien hankintaa ja tehokasta käyttöä.**

Rakentamisen sääntely

Raportin liitteen ehdotuksissa kerrotaan, että ”*työryhmä kannattaa kulutusjoustoja ja älykästä sähköautojen latausta tukevaa kustannustehokasta rakennussääntelyä*”. Sääntelyllä todella kannattaa luoda raamit uusien teknologioiden yleistymiselle, jotta koko sähköjärjestelmä saadaan toimimaan yhteen parhaalla mahdollisella tavalla. Uusien teknisten asioiden sääntely tulee kuitenkin jättää tarpeeksi yleiselle tasolle, ettei tahattomasti suljeta markkinoita tai estetä kehitystä.

Lisäksi älykkään sähköjärjestelmän toteutuksessa laadukkaan suunnittelun merkitys todella korostuu. **Liiallisen lakisääteisyuden, pätevyyshierarkioiden ja byrokratian lisääminen suunnitteluprosessiin on kuitenkin turhaa**, vaan laatua tulisi ensisijaisesti tukea koulutuksella ja hyvillä ohjeilla. Tulevaisuudessa älykkäiden sähköjärjestelmien suunnittelussa, toteutuksessa ja käytössä kannattaa nojautua valmistelussa olevaan rakennusten energiatehokkuusdirektiivistä tulevaan älyratkaisuvalmiutta koskevaan indikaattoriin (Smart Readiness Indicator, SRI).

Tuomme mielellämme jatkossa apumme, asiantuntevuutemme ja panoksemme erityisesti kiinteistöjen sähköistykseen liittyvien raamien, kannustumien ja säädännön kehitykseen.

Ystävällisin terveisin

Sähkö- ja teleurakoitsijaliitto STUL ry

Olli-Heikki Kyllönen
Toimitusjohtaja